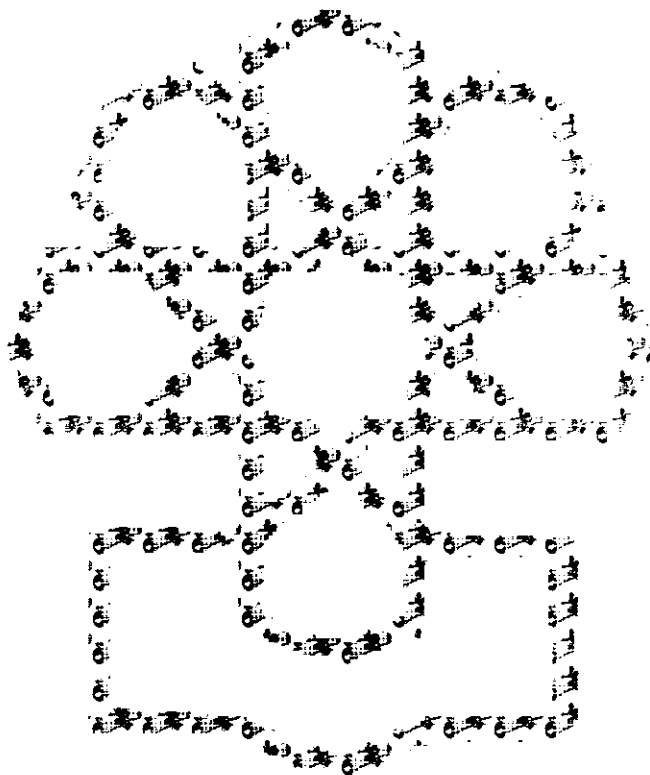

تربیت بدنی در لایحه بودجه

درباره لایحه بودجه ۱۳۷۹ - شماره (۴۲)

معاونت پژوهشی

دی ۱۳۷۸

کار: دفتر برنامه و بودجه

و نهادهای مجلس شورای اسلامی:

دفتر واحد اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۱۴۰۹

تاریخ: ۲۵ آذر ۱۳۷۸

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۵۷

بسمه تعالی

تربیت بدنی در لایحه بودجه

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۵۷

فهرست مطالب

۲.....	نکات برجسته .....
۳.....	۱- تربیت بدنی در لایحه بودجه .....
۴.....	۲- تربیت بدنی در برنامه سوم توسعه .....
۵.....	منابع و مآخذ .....

منابع و مآخذ

* سرجمع اعتبارات جاری و عمرانی سازمان تربیت بدنی در لایحه بودجه ۱۳۷۹ نسبت به مصوب سال قبل بیش از ۱۸ درصد رشد یافته و این در حالی است که مجموع این اعتبارات در بودجه عمومی دولت در لایحه ۱۳۷۹ فقط ۱۰/۶ درصد رشد داشته است.

* اعتبارات عمرانی سازمان تربیت بدنی ۸/۸ درصد رشد داشته ولی اعتبارات عمرانی کل کشور ۲۵/۳ درصد رشد منفی داشته است.

* بند «ط» تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۸، موضوع تخفیف ۵۰ درصدی در قیمت بلیط مسافرت‌های تیم‌های ورزشی اعزامی برای مسابقات، در لایحه بودجه ۱۳۷۹ حذف شده و در عوض آن فقط ۱۰۰۰ میلیون (یک میلیارد) ریال در قالب ردیف ۵۰۳۵۱۹ برای این سازمان تعیین شده است. این رقم پاسنخگوی هزینه‌های مسافرت تیم‌ها نبوده و بار مالی زیادی را به سازمان تربیت بدنی تحمیل می‌کند.

* معافیت ۸۰ درصدی سازمان تربیت بدنی (تبصره ۸ قانون بودجه ۱۳۷۸) از پرداخت عوارض حق انشعاب و حق امتیاز آب و گاز و... در لایحه بودجه ۱۳۷۹ حذف شده است.

* در مواد ۱۶۰، ۱۷۴ و ۱۷۵ برنامه سوم توسعه به تربیت بدنی پرداخته شده که دارای نکات ارزشمندی است به شرح زیر:

- توجه به کاهش تصدی دولت و حذف فعالیت‌های متفرقه و بعضاً زائد دستگاه‌ها.
- تشویق زمینه‌های رشد هرچه بیشتر بخش غیردولتی در بخش تربیت بدنی.
- توجه به کارایی هرچه بیشتر امکانات و فضاهای ورزشی از طریق اولویت دهی به افراد دارای سوابق ورزش در واگذاری امکانات و فضاهای ورزشی.
- توجه به امر ورزش مناطق محروم و عدالت توزیعی در زمینه توزیع امکانات ورزشی در کشور.
- توجه و حمایت از سازمان تربیت بدنی از طریق مجاز شمردن دستگاه‌های اجرایی در اعطاء انواع کمک‌ها و هدایا به این سازمان (ماده ۱۷۴).
- توجه به تمرکز درآمدها و شفافیت بودجه نویسی (ماده ۱۷۵).

* درصد تحقق طرح احداث ۱۳۷۷ سالن ورزشی در برنامه دوم در عمل موفقیت چندانی نداشته است (۴۴ درصد و معادل تقریباً ۶۰۰ سالن ورزشی). این عدم موفقیت از یک سو ریشه در حجم زیاد کار و تعداد پروژه‌ها و از سوی دیگر ریشه در عدم تحقق عوارض سیگار وارداتی به دلیل ورود قاچاق آن به کشور داشته است.

۱- تربیت بدنی در لایحه بودجه

الف- اعتبارات جاری و عمرانی

بودجه جاری و عمرانی سازمان تربیت بدنی^۱ به تفکیک جاری و عمرانی سال‌های

ارقام به میلیارد ریال) ۱۳۷۷-۱۳۷۹

سال	۱۳۷۷		۱۳۷۸		۱۳۷۹	
	مصوب	عملکرد	پیشنهادی	مصوب	پیشنهادی	لایحه
جاری	۷۷/۸	۷۵/۲	۱۴۲/۲	۹۸/۲	۱۷۵/۰	۱۳۶/۰
عمرانی	۱۹۴/۴	۱۷۹/۶	۳۱۸/۲	۲۰۶/۶	۳۱۳/۸	۲۲۴/۷
جمع	۲۷۲/۷	۲۵۴/۸	۴۵۰/۴	۳۰۴/۸	۴۸۸/۸	۳۶۰/۷

همان گونه که جدول فوق نشان می‌دهد بودجه جاری و عمرانی سازمان تربیت بدنی در لایحه بودجه ۱۳۷۹ نسبت به مصوب سال قبل به ترتیب ۳۸/۵ و ۸/۸ درصد رشد داشته است. در مجموع سرجمع اعتبارات جاری و عمرانی این سازمان نسبت به مصوب سال ۱۳۷۸ در حدود ۱۸ درصد افزایش یافته است. این در حالی است که این رشد در بودجه کل کشور ۱۰/۶ درصد می‌باشد. رشد اعتبارات جاری و عمرانی بودجه عمومی دولت نسبت به مصوب ۱۳۷۸ به ترتیب ۲۸/۶ و ۲۵/۳- درصد بوده است. مقایسه رشد اعتبارات جاری و عمرانی سازمان تربیت بدنی نشانگر آن است که از هر دو حیث از متوسط رشد بودجه عمومی دولت بیشتر است و علی‌رغم رشد منفی اعتبارات عمرانی، اعتبارات عمرانی سازمان تربیت بدنی رشدی مثبت داشته است.

منابع تأمین اعتبارات (به ویژه عمرانی) سازمان تربیت بدنی، اخذ عوارض از سیگار (اعم از وارداتی و داخلی) و یک در هزار درآمد کارخانجات می‌باشد. قرار بوده از محل منابع مذکور تعداد ۱۳۷۷ سالن ورزشی احداث و به بهره‌برداری برسند. اما در طی سه سال اول برنامه دوم توسعه یعنی ۱۳۷۴-۱۳۷۶، تعداد ۴۰۰ سالن به بهره‌برداری رسیده و بنا به پیش‌بینی سازمان برنامه و بودجه^۲ تا پایان سال ۱۳۷۸، ۲۰۰ سالن دیگر به بهره‌برداری می‌رسد که در مجموع ۶۰۰ سالن (از مجموع ۱۳۷۷ سالن) خواهد شد که کمتر از نیمی از (۴۴ درصد) کل تعداد طرح‌های مذکور می‌باشد.

نکته دیگر آن که در لایحه بودجه ۱۳۷۹، شکل و نحوه پرداخت اعتبارات یک در هزار درآمد کارخانجات به سازمان تربیت بدنی تغییر کرده و قرار شده این اعتبار در قالب ردیف‌های بودجه عمومی پرداخت گردد. این تغییر را می‌توان به عنوان یکی از راه کارهای شفافیت و تمرکز درآمدها در بودجه ذکر کرد که اقدامی مناسب از سوی دولت بوده است.

ب- موارد حذف شده در لایحه بودجه ۱۳۷۹

۱- بند «ط» تبصره ۳۳ قانون بودجه ۱۳۷۸

اعتبار این بند طبق پذیرش سازمان برنامه و بودجه معادل ۴ میلیارد ریال بوده که قرار شده بود مستقیماً به

۱. بودجه استان‌ها را شامل نمی‌شود.

۲. گزارش اجرای تبصره ۶۷ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مرکز پژوهش‌های مجلس، کد گزارش ۱۳۰۴۶۲۳، خرداد ۱۳۷۸، ص ۱

سرجمع اعتبارات سازمان تربیت بدنی اضافه شود اما بنا به گفته مسئولان سازمان مذکور تا ۹ ماهه اول سال جاری در حدود ۳ میلیارد ریال پرداخت شده است. نکته قابل ذکر آن که علی‌رغم عدم حل مشکلات موجود در این زمینه، اعتبار این بند در لایحه بودجه ۱۳۷۹ کاهش یافته و فقط یک میلیارد ریال در ردیف ۵۰۳۵۱۹ قسمت چهارم ب (اعتبارات ردیف‌های متفرقه) به این امر اختصاص یافته و تبصره مربوطه نیز حذف شده است.

۲- تبصره ۸ قانون بودجه ۱۳۷۸

به موجب تبصره ۸ قانون بودجه ۱۳۷۸، سازمان تربیت بدنی از پرداخت ۸۰ درصد عوارض نظیر حق انشعاب و حق امتیاز آب، گاز و... معاف شده بود ولی در لایحه بودجه ۱۳۷۹ علی‌رغم پیشنهاد معافیت ۱۰۰ درصدی از سوی سازمان تربیت بدنی (به سازمان برنامه و بودجه) این تبصره حذف شده است.

۲- تربیت بدنی در برنامه سوم توسعه

۱- فصل ۲۱ لایحه برنامه سوم^۱ به موضوع فرهنگ و هنر، ارتباطات جمعی و تربیت بدنی اختصاص یافته است. در اولین ماده این فصل یعنی ماده ۱۶۰، جزء ۱ بند (الف)، به سازمان تربیت بدنی اجازه داده شده تا در راستای ایجاد تعادل و کاهش نابرابری‌ها، شاخص‌های مربوط به بهره‌مندی نقاط مختلف کشور از فضاها و خدمات ورزشی متناسب با ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی و... هر یک از این مناطق، را حداکثر تا پایان سال اول برنامه تهیه و همراه با ارائه راه‌حل‌های مناسب برای ایجاد تعادل به هیئت وزیران ارائه دهد. هدف دولت و مسئولان کشور از ارائه این جزء همان‌گونه که در متن ماده اشاره شده ایجاد تعادل و فراهم آوری شرایط استفاده عادلانه اقشار مختلف جامعه از امکانات موجود در جامعه در زمینه‌های ورزشی و فرهنگی و... می‌باشد. این امر اگر در عمل به نحوی صحیح انجام شود می‌تواند در راستای تحقق عدالت اجتماعی در جامعه و توزیع مناسب منابع نقش بسزایی ایفا نماید.

در جزء (۲) بند (الف) این ماده موضوع واگذاری و فروش امکانات ورزشی، طرح‌های نیمه تمام و اراضی متعلق به دستگاه‌های اجرائی در مناطق شهری با اولویت شهرهای بزرگ به بخش‌های غیردولتی و با اولویت اشخاص حقیقی و حقوقی و اینترگران دارای سوابق ورزشی و شهرداری‌ها و استفاده از درآمدهای حاصله برای احداث فضاها و ورزشی در مناطق توسعه نیافته یا کمتر توسعه یافته مطرح شده است. این جزء دارای نکات ارزشمندی است که در صورت اجرای درست می‌تواند نتایج مهم در برداشته باشد از جمله:

الف- کاهش حجم تصدی دولت و حذف فعالیت‌های متفرقه و بعضاً زائد دستگاه‌ها که دقیقاً در راستای کوچک‌سازی حجم دولت و ساماندهی نظام مدیریت کلان کشور است.

ب- حمایت و تشویق زمینه‌های رشد هرچه بیشتر بخش غیردولتی که این نیز آثار ارزشمندی همچون جلوگیری از اتلاف منابع در کشور، رشد و نمو ساختار بخش غیردولتی و افزایش کارایی در فعالیت‌های ورزشی می‌شود.

ج- اولویت دهی به افراد دارای سوابق ورزشی در واگذاری امکانات و فضاها و ورزشی منجر بدان

۱- کتبه مغالبت مربوط به برنامه سوم، بوجه به متن انطباق یافته گزارش کمیسیون اصلی و لایحه برنامه (آذر ۱۳۷۸) نقل شده که تا تاریخ تهیه این گزارش به تصویب شورای نگهبان نرسیده و هنوز به صورت قانون برنامه در نیامده است.

می‌گردد که تا حدودی هم از جامعه ورزشکاران حمایت شده و هم کسانی اداره این گونه امکانات و فضاها را در اختیار بگیرند که با زمینه‌ها و فعالیت‌های ورزشی بیگانه نیستند. بدین ترتیب تا حد زیادی از اتلاف امکانات جلوگیری می‌گردد.

د- از نکات ارزنده دیگر این جزء آن است به مناطق توسعه نیافته و کمتر توسعه یافته (مناطق محروم) توجه شده که در صورت عملی شدن این بند آثار قابل توجهی خواهد داشت و بدین ترتیب نه تنها عدالت توزیعی امکانات و منابع کشور بیشتر رعایت شده بلکه اثراتی نظیر رشد این مناطق و حتی کاهش روند مهاجرت به مناطق شهری را می‌تواند در برداشته باشد. البته باید متذکر شد که تعریف مشخص از مناطق توسعه نیافته و کمتر توسعه یافته شده و مناطق روستایی و عشایری و... اشاره‌ای نشده است.

۲- در ماده ۱۷۴ به منظور تأمین امکانات و حمایت‌های قانونی و اعتباری از فعالیت‌های ورزشی، وجوهی که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی صرف احداث و تکمیل فضاها و اماکن و ارائه خدمات ورزشی می‌شود یا به عنوان کمک به سازمان تربیت بدنی، کمیته ملی المپیک و... پرداخت می‌گردد با تأیید این سازمان به عنوان هزینه قابل قبولی تلقی خواهد گشت که البته آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه (پس از تصویب هیئت وزیران) تهیه خواهد شد. در این ماده توجهی خاص به امر تربیت بدنی شده و علی‌رغم ممنوعیت اعطای انواع کمک‌ها و هدایا از سوی دستگاه‌های اجرایی به عناوین مختلف که در قوانین سنواتی بوده به چشم می‌خورد این سازمان جزء مواردی است که مستثنی گردیده است. البته به نظر می‌رسد در عمل حجم چنین هدایا و کمک‌هایی از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی یا دستگاه‌های اجرایی مختلف چندان قابل توجه نباشد و منابع درآمدی قابل توجهی از این نظر حاصل نشود و چنین استنباط می‌شود که ماده مذکور بیشتر جنبه شعاری دارد.

۳- لزوم شفافیت بودجه‌نویسی یکی از ضرورت‌هایی است که بودجه کشور نیاز زیادی بدان داشته و همه ساله تلاش‌هایی در قوانین بودجه در این زمینه انجام می‌شود. یکی از اصول مهم بودجه‌نویسی تمرکز درآمدهاست که در شفافیت بودجه تأثیری قابل توجه دارد. در ماده ۱۷۵ برنامه، به این موضوع توجه شده و قرار شده که درآمدهای سازمان تربیت بدنی ناشی از برگزاری مسابقات ورزشی، فروش بلیط و استفاده از اماکن ورزشی متمرکز شده و به درآمد عمومی واریز و معادل وجوه واریزی در قالب لوايح بودجه سنواتی در اختیار این سازمان قرار گیرد.

منابع و مأخذ

- ۱- قوانین بودجه سال‌های ۱۳۷۷ الی ۱۳۷۸.
- ۲- لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ کشور.
- ۳- لایحه برنامه سوم توسعه، متن انطباق یافته با گزارش کمیسیون اصلی مجلس و لایحه برنامه، آذر ۱۳۷۸.
- ۴- گزارش اجرای تبصره ۶۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مرکز پژوهش‌های مجلس، کد گزارش ۱۳۰۴۶۲۳، خرداد ۱۳۷۸.
- ۵- مذاکرات و جلسات کارشناسی با مسئولان طرح و برنامه سازمان تربیت بدنی، ۱۳۷۸/۹/۲۹.